

Η γλύπτρια Θέλη Θεοχάρη είναι μια ελπιδοφόρα περίπτωση στο χώρο των εικαστικών. Την επισκέφτηκα ένα απόγευμα, στο σπίτι της, στην Άνω Γλυφάδα. Καθώς ψάχνω το όνομά της στο κουδούνι του διαμερίσματος, από το εσωτερικό ξεχύνονται οι νότες του Ραβέλ. Ακούει καλή μουσική, σκέφτομαι. Με υποδέχεται στο ζεστό καθιστικό της και με ρωτάει αν θέλω καφέ. Θα προτιμούσα τη μουσική που ακουγόταν λίγο πριν, λέω. Γιατί τη σταματήσατε;

Εκείνη μου δείχνει το ανοιχτό πιάνο.

— Μα, έπρεπε να σηκωθώ, να σας ανοίξω...

— Θέλετε να πείτε ότι εσείς παίζατε τόσο ωραία;

Σκύβει το κεφάλι και χαμογελάει δειλά. Έχω την εντύπωση πως κοκκινίζει κιάλας.

— Ε, λατρεύω τη μουσική...

— Και η γλυπτική;

— Η γλυπτική και η ζωγραφική είναι άλλες αγάπες, βαθιά ριζωμένες. Σχεδόν ταυτίζονται με το οικογενειακό μου όνομα...

— Εννοείτε κάποια οικογενειακή παράδοση;

— Ακριβώς. Έξι γενιές πίσω στο χρόνο, οι πρόγονοί μου ασχολούνται με τη γλυπτική. Ο πατέρας μου, Θεοχάρης Θεοχάρης, γλύπτης. Το ίδιο και ο παππούς μου, Παναγιώτης Θεοχάρης, καθηγητής Καλών Τεχνών στην Αλεξάνδρεια, αλλά και ο προπάππος μου, Κυπριανός Θεοχάρης, που ήταν γλύπτης στο παλάτι του βασιλιά Φαρούκ της Αιγύπτου.

— Κι εσείς πώς αρχίσατε;

— Ο πρώτος μου δάσκαλος υπήρξε ο παππούς μου. Με μάγευε ο τρόπος του δουλεύει, μετουσιώνοντας το μάρμαρο σε έκφραση ζωής. Αυτός με έβαλε στο μαγικό χώρο της Τέχνης. Τελειώνοντας το σχολείο, γράφτηκα πού αλλού; Στη Σχολή Καλών Τεχνών. Ακολουθεί ο γάμος μου και η γέννηση του γιου μου, του Ερμή. Τα πρώτα χρόνια μετά τη γέννησή του ασχολήθηκα με το μεγάλωμά του. Όμως, κάτι μου έλειπε. Η δημιουργία.

— Η καλλιτεχνική δημιουργία.

— Σωστά. Κι έτσι εκτονώνομαι στο πιάνο. Κάποια στιγμή, όμως, ούτε η μουσική μου αρκούσε. Ήθελα να εκφραστώ πιο άμεσα - πρωτογενώς. Όχι να ερμηνεύω στο πιάνο έργα άλλων δημιουργών. Δεν λέω πως είναι λίγο και πως δεν είναι δημιουργία. Απλώς...

— Καταλαβαίνω.

— Αρχισα, λοιπόν, να ζωγραφίζω. Έκανα και κάποιες εκθέσεις. Όμως, σε κάποια γωνιά του μυαλού μου, η γλυπτική μου έπαιζε παιχνίδια.

— Παιχνίδια σαγήνης, υποθέτω.

Σπάζοντας

ΤΟ ΚΕΛΥΦΟΣ

της ύπαρξής...

Ένα από τα έργα της Θ. Θεοχάρη που θα εκτεθούν στην γκαλερί «Μετόπη»

— Ναι. Με καλούσε κοντά της. Ήταν κάτι δυνατότερο από μένα. Φαίνεται πως κυκλοφορεί στο DNA μου.

— Κι έτσι της παραδοθήκατε αμαχητί.

— Περίπου. Τώρα ετοιμάζω μια έκθεση με τίτλο «Εκρήξεις στην Τρίτη Διάσταση».

— Γλυπτά;

— Ναι, αλλά σε συνδυασμό με ζωγραφική. Είναι κάτι που με συνεπαίρνει, αυτό το πάντρεμα των δύο τεχνών...

Μου δείχνει μια σειρά από σλάντ. Η περιέργεια με κάνει να της προτείνω να επισκεφτούμε το εργαστήρι της. Το εργαστήρι είναι μικρό, αλλά άκρως εντυπωσιακό. Μουσαμάδες που από μέσα τους ξεπετιούνται ανάγλυφα, πλαισιωμένα από χρώματα. Τα ανάγλυφα δείχνουν πως η καλλιτέχνης, γνωρίζει πολύ καλά την κλασική γλυπτική μας παράδοση. Και πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά, αφού η παράδοση κατοικούσε όχι μόνο στο κύτταρό της — όπως συμβαίνει με όλους τους Έλληνες — αλλά και στο ίδιο της το σπίτι... Ωστόσο, τα συγκεκριμένα έργα ξεφεύγουν από την κλασική τεχνοτροπία. Είναι μοντέρνα, αν και τα πρώτα της γλυπτά ήταν αμιγώς κλασικά. Θυμίζουν, όμως, σαφώς σαν φόρμα και σαν κίνηση ανάγλυφα που θα μπο-

ρούσαν — ας μου συγχωρεθεί η σύγκριση — στη μετόπη του Παρθενώνα. Και τελικά, σε μία μετόπη θα καταλήξουν, αφού, από τις 2 Φεβρουαρίου τα έργα αυτά θα εκτίθενται στην γκαλερί «Μετόπη», που βρίσκεται κάτω από τη σκιά της Ακρόπολης.

Μιλώντας για την τελευταία της δουλειά, η Θέλη Θεοχάρη λέει:

— Όλοι με ρωτούν πώς μου ήρθε αυτή η ιδέα να ξεπετιούνται μέσα από το σκισμένο μουσαμά ανάγλυφα. Ήρθε κατευθείαν από τον ψυχισμό μου, σε μια συγκεκριμένη περίοδο που περνούσα μια μεγάλη δοκιμασία... Δεν έβλεπα πουθενά τρόπο διαφυγής. Είχα συνεχώς την επιθυμία να βγω έξω από τον εαυτό μου, να εκραγώ, να

σπάσω το κέλυφος της ύπαρξής μου. Να γίνω ένα με τον κόσμο, ένα με το Σύμπαν και να γλιτώσω από το πρόβλημά μου.

Συνειρμικά μου ήρθε στο νου η μοιραία έκρηξη που δημιούργησε το Σύμπαν...

— Εννοείτε το Big bang...

— Ακριβώς. Έτσι βίωσα την έκλυση της κοσμικής δύναμης και παράλληλα την απελευθέρωση της δική μου δημιουργικής δύναμης που με εκτόνωσε και με απογείωσε.

Έτσι δημιουργήθηκαν περίπου 30 έργα που αναδύουν μια αρχέγονη δύναμη και παράλληλα ευαισθησία, διονυσιασμό, τρυφερότητα, πόνο, λύτρωση... Στα έργα αυτά, ο μουσαμάς ανταμώνει με το σύρμα αλλά και το χρώμα, το γύψο και διάφορα άλλα υλικά. Κι όλα μαζί, εκφράζουν τη ρευστότητα τη στιγμή της δημιουργίας, τα απολιθώματα μιας έκρηξης ατομικής και συμπαντικής, με έναν έντονο συμβολισμό.

Φεύγοντας από το εργαστήρι της Θέλης Θεοχάρη, σκέφτομαι όλη αυτή την κοσμογονία. Η περιπέτεια της καλλιτεχνίδας, της οικουμενικής αγωνίας, του Σύνπαντος ή όλα μαζί... Ποιος θα μας το πει; Πάντως όχι η γλύπτρια. Εκείνη μίλησε. Με το έργο της. Σειρά τώρα έχει το κοινό.

Ντόζη Γιούλη